

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 756/2016-55

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej JUDr. Alanom Strelákom, Advokátska kancelária Strelák & Petkov, Na Vříšku 12, Bratislava, vedenú pod sp. zn. Rvp 9989/2016, a sťažnosť [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou AK H. I. F., spol. s r. o., Radvanská 1, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a spoločník JUDr. Dušan Ivan, vedenú pod sp. zn. Rvp 10005/2016, pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upovedomeniami generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-5 z 1. júna 2016 a č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-6 z 1. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

1. Veci vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 9989/2016 a sp. zn. Rvp 10005/2016 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 9989/2016.

2. Sťažnosti [REDACTED] a [REDACTED] odmieta pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1.1 Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka 1“), vedená pod sp. zn. Rvp 9989/2016, ktorou namietala porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) upovedomením generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-5 z 1. júna 2016 (ďalej aj „upovedomenie generálneho prokurátora“).

1.2 Ústavnému súdu bola 2. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka 2“), vedená pod sp. zn. Rvp 10005/2016, ktorou namietala porušenie svojho práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) upovedomením generálneho prokurátora č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-6 z 1. júna 2016.

2. Z obsahu obidvoch sťažností a príloh k nim pripojených vyplýva, že uznesením vyšetrovateľ Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej jednotky finančnej polície, špecializovaného tímu (ďalej len „vyšetrovateľ“) pod ČVS: PPZ-619/NKA-FP-BA-2014 zo 7. júla 2014 podľa § 199 ods. 1 a 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) rozhodol o začatí trestného stíhania vo veci pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 a 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Vyšetrovateľ svojim uznesením ČVS: PPZ-619/NKA-FP-BA-2014 z 12. augusta 2015 rozhodol podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku o vznesení obvinenia pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe

cudzieho majetku formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 237 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona vo vzťahu k viacerým osobám vrátane [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (spolu len „sťažovateľky“). Špeciálny prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „špeciálny prokurátor/špeciálna prokuratúra“) uznesením č. k. VII/1 Gv 74/14/1000-88 zo 17. decembra 2015 rozhodol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku o zamietnutí sťažnosti všetkých spoluobvinených podaných proti uzneseniu vyšetrovateľa ČVS: PPZ-619/NKA-FP-BA-2014 z 12. augusta 2015. Generálny prokurátor upovedomeniami č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-5 z 1. júna 2016 a č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-6 z 1. júna 2016 nevyhovel návrhom sťažovateľiek podaných podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku. Opatrenia generálneho prokurátora č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-5 z 1. júna 2016 a č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-6 z 1. júna 2016 napadli obidve sťažovateľky sťažnosťami na ústavnom súde.

3. Kľúčovou argumentáciou sťažovateľiek v podaných sťažnostiach je ich nesúhlas s ich „kolektívnym“ trestným stíhaním ako bývalých členiek dozornej rady štátneho podniku [REDAKOVANÉ], s poukazom na to, že na ich vznesené podstatné/nosné obhajobné argumentačné námietky nebolo zo strany orgánov činných v trestnom konaní vrátane generálneho prokurátora v postupe podľa §363 a nasl. Trestného poriadku predstreté uspokojujúce/vecné/adekvátne alebo dokonca žiadne vysvetlenie/zdôvodnenie, v dôsledku čoho tak v ostatnom generálny prokurátor svoje upovedomenia č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-5 z 1. júna 2016 a č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-6 z 1. júna 2016 mal zaťažiť arbitrárnosťou a mal tak porušiť sťažovateľkami označené práva.

3.1 V sťažnosti vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 9989/2016 sťažovateľka konkrétne poukázala na to, že nedostala konkrétnu odpoveď, resp. žiadnu odpoveď na nasledujúce právne okruhy otázok «(i) ... v slovenskej právnej úprave dozorná rada vo všeobecnosti nemá priamy vplyv na procesy prebiehajúce v spoločnosti... a že ide len o kontrolný/poradný orgán a nie riadiaci orgán. (ii) Protiprávne konanie nemusí a ani nie je automaticky konaním trestnoprávnym, pretože porušenie právnych predpisov často zakladá len občianskoprávnu zodpovednosť, a to bez ohľadu na výšku škody. (iii) ...

poukázala na to, že Sťažovateľka a ďalší členovia dozornej rady [REDACTED] [REDACTED]. „zobrali na vedomie“ NÁVRH zmluvy o prevádzke vodnej elektrárne [REDACTED] (ďalej aj ako „ZoVEG“) a nie samotnú ZoVEG. Ustanovenie § 21 ods. 1 ZoŠP taxatívne vymedzuje pôsobnosť dozornej rady, pričom schvaľovanie zmlúv, resp. návrhov zmlúv v tomto ustanovení absentuje... orgány činné v trestnom konaní bez všetkého považujú uznesenie č. 56/16/2006, ktorým dozorná rada „zobrala na vedomie“ návrh ZoVEG za uznesenie o jej schválení, pričom slovné spojenie „vziať na vedomie“ alebo „zobrať na vedomie“ zo strany akéhokoľvek subjektu, ktorý ho v danej situácii použije, vyjadruje tú skutočnosť, že za daných okolností nerozhoduje, resp. nemôže rozhodnúť v (ne)prospech. resp. (ne)schváliť akýkoľvek právny úkon, lebo zákon mu takúto možnosť nepriznáva. (iv)... opatrovanie alebo spravovanie cudzieho majetku je jedným z formálnych znakov skutkovej podstaty trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa ust. § 237 Trestného zákona, ale dozornej rade z ust. § 21 ZoŠP a ani zo žiadneho iného ustanovenia takáto povinnosť nevyplýva. Síce sa v ustanovení § 21 ods. 1 písm. b) ZoŠP uvádza, že dozorná rada schvaľuje návrhy na obstaranie hmotného a nehmotného majetku v súlade so štatútom, ale ide len o NÁVRHY na obstaranie. Rozhodnutie dozornej rady teda nemá priamy vplyv na to, či k obstaraniu skutočne dôjde. (v)... aj napriek „zobratiu na vedomie“ neúplného návrhu ZoVEG aj vo vzťahu k tomuto dokumentu dozorná rada prezieravo uznesením č. 57/16/2006 odporučila vedeniu [REDACTED] vykonať ďalšie ekonomické a právne analýzy, vzťahujúce sa k predmetu rozhodovania. Orgány činné v trestnom konaní túto skutočnosť neprípustne vyhodnotili v neprospech sťažovateľky, pričom ide jednoznačne o skutočnosť svedčiacu v prospech všetkých členov dozornej rady. (vi)... vyšetrovateľ neprípustným spôsobom „vyčíslil“ údajnú škodu bez akejkoľvek odbornej analýzy zohľadňujúcej, mimo iného, napr. všetky náklady potrebné na zabezpečenie výkonu prevádzky VEG, vrátane servisných a údržbových nákladov a pod., aké a či boli zohľadnené aj iné faktory vstupujúce do tak náročného vyčíslenia. Taktiež nebolo žiadnym spôsobom zohľadnené, že v dôsledku obstarania majetku VEG a uzavretiu sporných zmlúv došlo k medziročnému nárastu tržieb [REDACTED] za služby poskytované pre [REDACTED], t. j. v konečnom dôsledku k výraznému zlepšeniu ekonomického postavenia a konkurencieschopnosti [REDACTED] na príslušnom trhu, a teda nepochybne aj k zlepšeniu cashflow, schopnosti splácať dlhovú službu a pod. (vii) ZoVEG a dohoda o vysporiadaní

majetkových práv k VEG (ďalej aj ako „Dohoda“) má svoj právny základ v uznesení vlády SR č. 1174/2004 o konečnej podobe transakčných dokumentov a v zmluve o kúpe akcií zo dňa 17.02.2005, pričom v týchto dokumentoch sú stanovené ekonomické podmienky prevádzkovania majetku, vrátane del'by výnosov, ako aj určenia subjektov. Poukázala na to, že tieto skutočnosti boli pre dozornú radu a riaditeľa [REDACTED] záväzné a nemenné a tiež na to, že ak by nedošlo k uzatvoreniu ZoVEG, nedošlo by ani k uzatvoreniu Dohody, nakoľko jednou z odkladacích podmienok Dohody bolo práve uzatvorenie ZoVEG, čím by ani nedošlo k presunu významného strategického majetku do aktív [REDACTED] a teda už spomínanému výraznému zväčšeniu majetku [REDACTED] (viii) ... nie je možné hovoriť o príčinnej súvislosti vo vzťahu k údajnému vzniku škody. Aj v prípade, že by dozorná rada výslovne (ne)odporučila vedeniu [REDACTED], aby (ne)schválil NÁVRH ZoVEG, aj v takom prípade by to na rozhodnutie vedenia nemalo žiadny vplyv, nakoľko vedenie štátneho podniku nie je zo zákona viazané stanoviskom dozornej rady a dozorná rada v zmysle ust. § 21 ZoŠP nemala kompetenciu na schválenie ZoVEG. Sťažovateľka poukázala na tú skutočnosť, že vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, a nestačí, ak je iba sprostredkovaný. V zmysle ust. § 21 ods. 1 ZoŠP žiadne uznesenie dozornej rady nemohlo byť bezprostrednou príčinou údajnej škody, a keby aj áno, vo vzťahu k členom dozornej rady by došlo k pretrhnutiu príčinnej súvislosti najneskôr pri rozhodnutí vedenia (ne)schváliť predmetný materiál. (ix)... vyšetrovateľ vzniesol obvinenie „kolektívne“ voči všetkým členom dozornej rady vrátane riaditeľa, bez toho, aby sa čo i len náznakom zaoberal jednotlivými znakmi spolupáchateľstva vo vzťahu k sťažovateľkinmu konaniu, ako aj ku konaniu ďalších obvinených. Vyšetrovateľ sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s tým, ako hlasovali jednotliví členovia dozornej rady na jej zasadnutí, nezaoberal sa ani postojmi členov dozornej rady vo vzťahu k prerokovaným bodom zasadnutia a ani žiadnymi ďalšími skutočnosťami, ktoré by mohli odôvodniť spolupáchateľstvo v danej veci.».

3.2.1 V sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 10005/2016 sťažovateľka k objektívnej stránke trestného činu, z ktorého je obvinená, namietala, že «Pokiaľ ide o objektívnu stránku údajného trestného činu, skutkové tvrdenia prokurátora sú výsledkom nesprávneho uvažovania a jeho právne závery vyplývajú buď z nesprávneho zhodnotenia skutkového

stavu alebo (a to vo väčšej miere) bez neho. Vyšetrovateľ, ako aj prokurátor, považuje uznesenie č. 56/16/2006, ktorým dozorná rada (ďalej len „DR“) „berie na vedomie“ návrh Zmluvy o prevádzke [REDACTED] (ďalej len „VEG“) za uznesenie o schválení návrhu Zmluvy o prevádzke VEG. Stotožňovať pojem „vziať na vedomie“ a „schváliť“ je nelogické a nesprávne. Obsahovo sú tieto pojmy úplne odlišné a ich správna interpretácia má rozhodujúci význam aj pri posudzovaní subjektívnej stránky môjho konania, i všetkých ostatných členov DR, osobitne vôľovej stránky konania. Pojem „vziať na vedomie“ znamená neutrálny postoj, bez konkrétneho vyjadrenia k predmetu konania. Pojem „(ne)schváliť“ vyjadruje (ne)stotožnenie sa s predmetom konania, vôľu (chcenie) ho akceptovať s predvídateľnými účinkami pri danej úrovni poznania (vedenie).».

Poukázala na to, že «V trestnom práve je neprípustné robiť z nejasných, neurčitých pojmov jasné a určité závery v neprospech obvineného. Ak platí, že také závery nemožno robiť v prípade pochybností vo vzťahu k akejkoľvek okolnosti týkajúcej sa viny (zásada *in dubio pro reo*), musí to platiť aj v prípade jasne vyjadrených neutrálnych postojov osoby k predmetu konania. Navyše, vyšetrovateľ ani prokurátor pri svojom rozhodovaní vôbec nezohľadnili ani mnou namietanú skutočnosť, že schvaľovanie návrhu Zmluvy o prevádzke VEG podľa § 21 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení účinnom k 8.3.2006 nepatrí do pôsobnosti [REDACTED] (ďalej len „[REDACTED]“). DR preto nemohla v tomto smere rozhodnúť o schválení alebo neschválení predloženého, (navyše neúplného, teda nefinálneho) návrhu Zmluvy o prevádzke VEG. Keďže bol však tento návrh zmluvy predmetom zasadnutia DR, informáciu DR iba vzala na vedomie.“. Navyše, podľa názoru sťažovateľky „Členovia DR VV š.p., uznesením č. 56/16/2006, ktorým zobrali na vedomie Zmluvu o prevádzke VEG, nesplnomocnili riaditeľa [REDACTED], na konanie v rozpore so zákonom. Iba zobrali na vedomie informáciu riaditeľa [REDACTED], o návrhu (nefinálneho znenia) Zmluvy o prevádzke VEG. Navyše, uzavretie Zmluvy o prevádzke VEG riaditeľom [REDACTED], nebolo v žiadnom prípade viazané žiadnym stanoviskom DR a už vôbec nie uznesením, ktorým DR vzala na vedomie informáciu o pripravovanom návrhu zmluvy.“. Taktiež podľa názoru sťažovateľky „... nejestvuje príčinná súvislosť medzi konaním členov DR a údajnou škodou, ktorú mala spôsobiť DR spolu s riaditeľom [REDACTED], umožnením [REDACTED], prevádzkovať VEG a získavať ročný výnos vo výške 35 % z jej prevádzky v období mesiaca apríl 2006 až doposiaľ.“.

3.2.2 V ďalšom sťažovateľka 1 poukázala na to, že podľa jej názoru nedošlo v jej prípade ani k naplneniu subjektívnej stránky trestného činu, z ktorého je obvinená, čo odôvodňovala týmito skutočnosťami, že «(i)... 23.11.2004 som nebola prítomná v priestoroch Ministerstva hospodárstva SR na rokovaní medzi MH SR, privatizačným poradcom [REDAKČIA] a [REDAKČIA], a teda ani som nemala vedomosť o stanovisku [REDAKČIA], k zneniu prílohy „O transakčných dokumentov“, ani som nemala informácie o právnej analýze [REDAKČIA]. Namietala som preto, že záver o mojom úmyselnom zavinení sa opiera o podklady, ktoré som nepoznala. (ii) Poznamenala som tiež, že ako zamestnankyňa [REDAKČIA], som bola externou členkou [REDAKČIA], a pri výkone svojej funkcie som bola odkázaná výlučne na zdroje prerokované na zasadnutiach DR. Inak som nemala prístup k žiadnym interným zdrojom informácií týkajúcich sa [REDAKČIA], vrátane problematiky VEG. (iii) ... vyšetrovateľ sa pred „kolektívnym“ vznesením obvinenia voči členom DR VV š.p., nezaoberal otázkou samotného hlasovania na zasadnutí DR 8.3.2006 a jeho priebehom, ako aj postojmi obvinených členov DR prejavovanými na tomto zasadnutí.».

3.2.3 Sťažovateľka 1 taktiež akcentovala skutočnosti dosiaľ potvrdené vykonaným dokazovaním a svedčiacich v jej prospech, na ktoré účinne nereflektoval žiadny z orgánov činných v trestnom konaní. Konkrétne poukázala na to, že «(i) DR uznesením č. 55/16/2006 schválila v súlade so svojou kompetenciou len obstaranie majetku [REDAKČIA], za cenu určenú znaleckým posudkom; (ii) DR uznesením č. 56/16/2006 len „vzala na vedomie“ návrh Zmluvy o prevádzke VEG, a v uznesení č. 57/16/2006 „navyše odporučila vedeniu podniku aj vo vzťahu k tejto zmluve vykonať dodatočné analýzy uvedené v tomto uznesení (až vo finálnom znení tejto zmluvy sa riešila otázka konkrétneho financovania nadobudnutého majetku); (iii) uzavretie Zmluvy o prevádzke VEG riaditeľom [REDAKČIA], nebolo viazané žiadnym stanoviskom DR a už vôbec nie uznesením, ktorým DR vzala na vedomie informáciu o nefinálnom návrhu zmluvy; (iv) môj úmysel pomôcť spáchať údajný trestný čin nie je preukázaný a jeho neexistencia vyplýva aj z toho dôvodu, že nejestvujú dostatočné dôkazy o spáchaní trestného činu hlavným páchatelom.».

3.2.4 S poukazom na deklarované skutočnosti sťažovateľka 1 v závere zhrnula, že „Z obsahu napadnutého opatrenia generálneho prokurátora je zrejmé, že toto opatrenie má vážne nedostatky, je nezákonné pre jeho arbitrárnosť a nevysporiadanie sa s mojimi vecnými a procesnými námietkami. Generálny prokurátor sa s nimi buď nevysporiadal vôbec alebo iba čiastočne a aj v tomto prípade svojvoľne a nelogicky.“.

4.1 V sťažnosti vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 9989/2016 sťažovateľka 1 žiadala vydať nález, ktorým ústavný súd takto rozhodne:

„1.1 Základné právo sťažovateľky, [REDAKOVANÉ], ... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky Opatrením Generálneho prokurátora Slovenskej republiky zo dňa 01.06.2016, vydaného pod č. XVI/2 Pz 32/16/1000-5 porušené bolo.

1.2 opatrenie generálneho prokurátora Slovenskej republiky zo dňa 11.06.2016, pod č. XVI/2 Pz 32/16/1000-5 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

1.3 Sťažovateľke sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 342,19 EUR, ...“

4.2 V sťažnosti vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 10005/2016 sťažovateľka 2 žiadala vydať nález, ktorým ústavný súd takto rozhodne:

„1. Základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ], ... na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd... opatrením generálneho prokurátora Slovenskej republiky Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 1.6.2016, č. XVI/2 Pz 32/16/1000-6, ktorým podľa návrhu sťažovateľky z 24.2.2016 nezistil dôvody na zrušenie právoplatného uznesenia špeciálneho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 17.12.2015, sp. zn. VII Gv 74/14/1000-88 o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej jednotky finančnej polície, Špecializovaný tím z 12.8.2015, ČVS: PPZ- 619/NKA-FP-BA-2014, v spojení s uznesením špeciálneho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 17.12.2015, sp. zn. VII Gv 74/14/1000-88

o zamietnutí sťažnosti obvinených proti uzneseniu vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej jednotky finančnej polície, Špecializovaný tím z 12.8.2015, ČVS: PPZ-619/NKA-FP-BA- 2014, porušené bolo.

2. Zrušuje opatrenie generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 1.6.2016, č. XVI/2 Pz32/16/1000-6 a

2.1 prikazuje mu, aby uložil špeciálnemu prokurátorovi Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, aby zrušil uznesenie vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej jednotky finančnej polície, Špecializovaný tím z 12.8.2015, ČVS: PPZ-619/NKA-FP-BA-2014 o vznesení obvinenia, minimálne v časti, ktorá sa týka sťažovateľky, alternatívne,

2.2 zrušuje právoplatné uznesenie špeciálneho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 17.12.2015, sp.zn. VII/1 Gv 74/14/1000, minimálne v časti, ktorá sa týka sťažovateľky, a vracia mu vec, minimálne v tejto časti, na ďalšie konanie.

3. Generálny prokurátor Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 363,79 eura...“

II.

5. V rámci prípravy veci na predbežné prerokovanie sa k veci na základe žiadosti ústavného súdu písomne vyjadrili všetci účastníci konania, a to generálny prokurátor svojimi písomnými vyjadreniami z 19. septembra 2016 č. k. 2 GÚp 7/16/1000-4 a č. k. 2 GÚp 8/16/1000-4, a k predmetným vyjadreniam poskytli svoje stanoviská právni zástupcovia sťažovateľiek svojimi listami zo 14. novembra 2016 (JUDr. Alan Strelák) a zo 14. novembra 2016 (JUDr. Dušan Ivan).

5.1 Z vyjadrenia generálneho prokurátora zhodne k obidvom veciam vyplýva, že *«Na rozdiel od ostatných mimoriadnych opravných prostriedkov majú oprávnenia generálneho prokurátora ustanovené v § 363 až 367 Trestného poriadku svoje špecifika. V prvom rade tu neplatí zásada dispozitívnosti, pretože generálny prokurátor môže zrušiť nezákonné právoplatné uznesenie policajta alebo prokurátora v prípravnom konaní aj*

bez návrhu oprávnenej osoby (§ 364 ods. 2 Trestného poriadku). Generálny prokurátor nie je limitovaný ani obsahom podaného návrhu, naopak, jeho povinnosťou je vykonať revíziu napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu. Tieto významné odlišnosti od ostatných v súčasnosti alebo v minulosti existujúcich mimoriadnych opravných prostriedkov v trestnom konaní (sťažnosť pre porušenie zákona, dovolanie a obnova konania) majú svoje vyjadrenie aj v spôsobe, akým generálny prokurátor zaujíma svoje stanovisko k neopodstatnenému návrhu oprávnenej osoby.

Podľa § 365 ods. 1 Trestného poriadku ak generálny prokurátor preskúma právoplatné uznesenie policajta alebo prokurátora na základe návrhu oprávnenej osoby a nezistí dôvody na jeho zrušenie alebo ak návrh bol podaný po lehote, len upovedomí o tom osobu, ktorá návrh podala, t. j. bez toho, aby vydával „negatívne“ rozhodnutie. Postupuje tak aj vtedy, ak bol návrh podaný osobou neoprávnenou (§ 365 ods. 2 Trestného poriadku).

Vo všeobecnosti možno k upovedomeniu uviesť nasledovné.

Je nesporné, že upovedomenie patrí k štandardným procesným úkonom orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu. Spravidla je reakciou na žiadosť, návrh, podnet alebo iné podanie subjektu trestného konania odlišného od orgánu činného v trestnom konaní. Trestný poriadok ráta s inštitútom upovedomenia v rôznych procesných situáciách. V predsúdnom konaní môže ísť napríklad o upovedomenie poškodeného o zaistení jeho nároku (§ 50 ods. 6 Trestného poriadku), upovedomenie obvineného a jeho obhajcu týkajúce sa žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu (§ 79 ods. 3 Trestného poriadku), upovedomenie oznamovateľa a poškodeného o začatí trestného stíhania (§ 199 ods. 1 Trestného poriadku), upovedomenie obvineného, poškodeného alebo zúčastnenej osoby o výsledku preskúmania postupu policajta (§ 210 Trestného poriadku), upovedomenie obvineného a poškodeného o vrátení veci [§ 230 ods. 2 písm. d)]. Len ako obiter dictum možno dodať, že povinnosti orgánov činných v trestnom konaní upovedomiť niektorý zo subjektov trestného konania o svojom procesnom úkone, nemusí vždy predchádzať podanie podávateľa (napríklad upovedomenie obvineného o mieste a čase konania o dohode o vine a treste podľa § 232 ods. 2 Trestného poriadku), ale ukladá ju priamo zákon.

Zo sémantického hľadiska sa upovedomením orgánu činného v trestnom konaní rozumie poskytnutie informácie ex offio o procesnom úkone (vykonanom alebo plánovanom) alebo na základe žiadosti subjektu trestného konania o tom, či je v jeho právomoci vyhovieť podaniu podávateľa a v pozitívnom prípade oznámiť mu rozsah prijatých opatrení. Ak tomu tak nie je, čiže ak nemožno akceptovať argumenty podávateľa, v upovedomení sa uvedú dôvody, ktoré bránia prijať ním požadované opatrenia.

Z týchto dôvodov generálna prokuratúra vyslovuje vážne pochybnosti, či upovedomenie podľa § 365 ods. 1 Trestného poriadku možno začleniť k opatreniam v zmysle tvrdenia sťažovateľky. Opatrením v trestnom konaní sa totiž rozumie neformálne alebo písomné rozhodnutie technicko-organizačnej alebo operatívnej povahy (§ 10 ods. 19 Trestného poriadku). Opatrenie je jedným z druhov rozhodnutí, v ktorom orgány činné v trestnom konaní alebo súd prejavujú svoju vôľu. Tieto neformálne procesné úkony nemajú v Trestnom poriadku bližšie vymedzenú podobu. Viaceré ustanovenia Trestného poriadku priamo používajú pojem „opatrenie“ (napríklad opatrenie pri nazeraní do spisu podľa § 69 ods. 2, opatrenie pri predaji veci podľa § 97 ods. 1, opatrenie o vyžiadanie odborného vyjadrenia podľa § 141 ods. 2) alebo sú opatrenia nazývané inak (napríklad súhlas, pokyn, určenie, ustanovenie, pribratie).

V každom prípade platí, že ide o atypický druh rozhodnutí. Vzhľadom na ich operatívny ráz a organizačno-technickú podobu nie sú pre ne predpísané žiadne formálne požiadavky na ich obsah a nie sú proti nim prípustné žiadne riadne alebo mimoriadne opravné prostriedky. Zákonnosť opatrení možno spravidla namietat' v opravnom konaní vedenom o rozhodnutí, ktoré opatreniu predchádzalo.

Na druhej strane upovedomenie adresované subjektu trestného konania (o vykonaní určitého procesného úkonu alebo o tom, že nie je dôvod k nemu pristúpiť) predstavuje inštitút odlišný od opatrenia ako jedného zo spôsobu rozhodovania orgánov činného v trestnom konaní a súdu.

Trestný poriadok nepredpisuje ani náležitosti upovedomenia. Ide jednak o dôsledok rôznorodosti foriem upovedomení poskytovaných v trestnom konaní a jednak toho, že nie sú považované za významné procesné úkony. Vo všeobecnosti totiž platí, že čím je procesný úkon dôležitejší, tým prísnejšie zákonodarca predpisuje jeho obsah a formálne náležitosti. Je evidentné, že samotný obsah a rozsah upovedomenia je ponechaný na úvahe

jeho spracovateľa. Napriek tomu musí mať upovedomenie orgánov činných v trestnom konaní takú kvalitu, ktorá zodpovedá povahe procesného úkonu, ktorého sa dotýka, obsahu podania podávateľa a osobitostiam trestného konania, najmä jeho štádiu, v ktorom sa poskytuje. V nijakom prípade nemožno na inštitút upovedomenia vzťahovať požiadavky vyplývajúce z práva na odôvodnenie rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní (napríklad IV. US 534/2012, III. ÚS 384/2015).

Napriek absencii určených náležitostí upovedomenia generálneho prokurátora podľa § 365 ods. 1 Trestného poriadku a faktu, že ide o neukončené trestné konanie, generálny prokurátor pri neakceptovaní návrhu oprávnenej osoby na zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia dbá na rešpektovanie záruk práva na spravodlivý proces a objektívne priznáva potrebu vyššieho štandardu na kvalitu upovedomenia týkajúceho sa podaného návrhu. Takýto štandard je dôsledkom toho, že generálny prokurátor v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku posudzuje zákonnosť zásahu orgánov činných v trestnom konaní do práv dotknutej osoby. Má za to, že upovedomenie by malo zodpovedať kritériám „negatívneho“ rozhodnutia aspoň v najhrubších rysoch. Len tak môže byť zaručená ochrana výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti i samotného navrhovateľa. Jeho cieľom má byť ozrejmienie zásadných skutočností, pre ktoré generálny prokurátor v tomto štádiu vyšetrovania nevidí dôvody na jeho kasáciu. Všeobecné a povrchné upovedomenie by mohlo nasvedčovať svojvôli orgánov činných v trestnom konaní. Neznamená to však, že upovedomenie bude rozsiahlou analýzou dôkaznej situácie alebo podrobným rozborom poznatkov orgánov činných v trestnom konaní, ktoré ich viedli k tomuto procesnému úkonu a nie je ani polemikou generálneho prokurátora s argumentmi a námietkami navrhovateľa. Ani v odôvodnení akéhokoľvek rozhodnutia sa spravidla nevyžaduje vysporiadanie s každou jednotlivou námietkou sťažovateľa, ale postačí vystihnúť kľúčových momentov, ktoré príslušné orgány k jeho vydaniu viedli. O to viac to platí v prípade upovedomenia generálneho prokurátora, ktorým nevyhovelo návrhu oprávnenej osoby na zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia.

Majúc na zreteli vyššie uvedené teoretické východiská generálna prokuratúra zastáva názor, že v upovedomení generálneho prokurátora z 1. júna 2016 boli dodržané všetky inštitucionálne a procesné záruky garantované čl. 46 ods. 1 ústavy. Upovedomenie

svojím obsahom zodpovedá účelu a významu inštitútu mimoriadneho opravného prostriedku.

Sťažovateľkou spochybnené upovedomenie je odôvodnené v takom rozsahu, že ho možno považovať za primerané konkrétnemu štádiu prípravného konania a z neho vyplývajúcej dôkaznej situácie zadokumentovanej v 50 zväzkoch vyšetrovacieho spisu s rozsahom cca 50 000 strán. Generálny prokurátor, ktorý musí rešpektovať úplný revízny princíp, sa v ňom zaoberal všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a starostlivo a presvedčivo sa vysporiadal so všetkými argumentmi sťažovateľky majúcimi zásadný vplyv na jej obvinenie. Považoval za ne najmä námietky ohľadne postavenia dozornej rady, jej vplyvu na procesy v štátnom podniku a zodpovednosti za správu štátneho majetku vrátane predbežného posúdenia subjektívnej stránky konania sťažovateľky.

Navyše generálny prokurátor v upovedomení vydanom podľa § 365 ods. 1 Trestného poriadku odkázal aj na odôvodnenia uznesení vyšetrovateľa a špeciálneho prokurátora, s ktorými sa stotožnil. Ide o podrobné, rozsiahle odôvodnenia obsahujúce analýzu jednotlivých dôkazov zabezpečených v tejto mimoriadne závažnej a skutkovo zložitej trestnej činnosti. Z tohto dôvodu je potrebné vnímať upovedomenie generálneho prokurátora v kontexte s obsahmi predchádzajúcich rozhodnutí. Ide o fakt, ktorý môže byť za týchto podmienok zohľadnený ako ústavne akceptovateľný (napríklad rozhodnutie I. ÚS 352/2016).».

5.2 Z vyjadrenia právneho zástupcu JUDr. Antona Streláka (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 9989/2016) vyplýva, že „Právna dikcia obsiahnutá v ust. § 365 TP v žiadnom prípade neznamena, že odôvodnenie upovedomenia Generálneho prokurátora SR, ktorým rozhodne negatívne o návrhu na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní, nemusí dať odpovede na všetky podstatné námietky sťažovateľky.

Sťažovateľka si je vedomá tej skutočnosti, že Trestný poriadok neustanovuje obsahové požiadavky na upovedomenie, ktorým generálny prokurátor rozhoduje v zmysle ust. § 365 Trestného poriadku, tak ako je tomu v prípade iných druhov rozhodnutia. Napriek tomu je, podľa nášho názoru, nevyhnutné, aby aj upovedomenie bolo odôvodnené tým spôsobom, že odpovie na podstatné právne námietky dotknutého subjektu a dá mu na ne aspoň stručnú odpoveď, najmä čo do právneho posúdenia. Skutočnosť, že Trestný poriadok

neustanovuje obsahové požiadavky na upovedomenie o mimoriadnom opravnom prostriedku podľa ust. § 365 TP, je nedostatkom právnej úpravy obsiahnutej v Trestnom poriadku, ale v žiadnom prípade to neznamená zľavenie z požiadaviek na odôvodnenie tohto rozhodnutia, nakoľko je nevyhnutná priama aplikácia čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Podľa nášho názoru nie je možné, aby tak skutkovo a právne komplikovanú trestnú vec, kde obhajoba uvádzala tak veľké množstvo námietok vzťahujúcich sa k podstate veci, rozhodol vo vzťahu k týmto pár vetami, ktoré zabrali pol strany odôvodnenia, pričom ani právna argumentácia obsiahnutá v týchto vetách nie je odpoveďou na konkrétne skutkové a právne námietky sťažovateľky. Ako správne poznamenáva Generálna prokuratúra SR, vyšetrovací spis je mimoriadne obsiahly, a to napriek skutočnosti, že vec sa stále nachádza v štádiu prípravného konania. Práve z tohto dôvodu mal Generálny prokurátor SR, uplatňujúc argument a fortiori, povinnosť aj v negatívnom upovedomení uviesť, prečo sa nestotožňuje s podstatnými skutkovými a právnymi námietkami sťažovateľky. Sťažovateľka si je, samozrejme, vedomá skutočnosti, že žiadny právny subjekt nemá právo na rozhodnutie v súlade s jeho skutkovým a právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní. Takéto právo je vylúčené z povahy veci. Sťažovateľka má ale ústavné právo na to, aby sa s jej konkrétnou argumentáciou, vzťahujúcou sa k podstate veci, konkrétny orgán aplikujúci právo vysporiadal tým spôsobom, aby o trestnom stíhaní voči sťažovateľke nemohli vzniknúť dôvodné pochybnosti, čo sa v tomto prípade nestalo, pričom v podrobnostiach, z dôvodu zásady hospodárnosti a rýchlosti konania, v celom rozsahu odkazujeme na dôvody obsiahnuté v ústavnej sťažnosti sťažovateľky.

Taktiež nemôžeme súhlasiť s právnym názorom, v zmysle ktorého sa porušenia ústavných práv nemožno domáhať na Ústavnom súde SR z dôvodu, že jednotlivé pochybenia môžu byť korigované v ďalších štádiách trestného konania. Takýto výklad by otvoril dvere prvkom policajného štátu, ktorý by mal možnosť beztrestne stíhať nedôvodné stíhaných občanov, pričom v podmienkach Slovenskej republiky nie je nezvyčajná dĺžka prípravného konania počítaná v rokoch, aj napriek Trestným poriadkom stanoveným lehotám, v rámci ktorého má byť prípravné konanie ukončené. Z uvedeného dôvodu, pokiaľ sťažovateľka vyčerpala všetky opravné prostriedky, ktoré jej právny poriadok v rámci prípravného konania priznáva, má Ústavný súd právomoc v danej veci rozhodnúť.“

5.3 Právny zástupca JUDr. Dušan Ivan (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 10005/2016) k vyjadreniu generálneho prokurátora dôvodil vo viacerých rovinách:

«1. K rozsahu ústavnej sťažnosti (k bodu I./1tohto vyjadrenia)

V prvom rade poukazujem na to, že generálny prokurátor mylne uvádza, že som svojou sťažnosťou spochybnila výlučne obsah listu generálneho prokurátora, ktorým som bola upovedomená o nezistení dôvodov na zrušenie mnou napadnutého uznesenia o vznesení obvinenia. Z obsahu celej sťažnosti a osobitne z jej prvej strany, bodu III./1, ako aj bodu VII./3. mojej sťažnosti jednoznačne vyplýva, že svojou sťažnosťou spochybňujem aj uznesenie špeciálneho prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 17.12.2015, sp. zn. VII/1 Gv 74/14/1000 (ďalej len „uznesenie špeciálneho prokurátora“ a „špeciálny prokurátor“ v príslušnom gramatickom tvare), ako aj uznesenie vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej jednotky finančnej polície, Špecializovaný tím z 12.8.2015, ČVS: PPZ-619/NKA-FP- BA-2014 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“ a „vyšetrovateľ“ v príslušnom gramatickom tvare) a ktoré zároveň navrhujem zrušiť postupom uvedeným v bode VII./3. mojej sťažnosti.

Pokiaľ ide o bod VII./3. o mojej sťažnosti, v ktorom navrhujem, aby súčasne so zrušením opatrenia generálneho prokurátora Ústavný súd generálnemu prokurátorovi prikázal, aby uložil špeciálnemu prokurátorovi, aby zrušil uznesenie vyšetrovateľa, poukazujem na to, že tento alternatívny návrh opieram o ustanovenie § 10 ods. 2 zákona o prokuratúre s tým, že pokyn na zrušenie uznesenia špeciálneho prokurátora nie je negatívne vymedzený v § 55d ods. 3 zákona o prokuratúre.“

V ďalšom predovšetkým poukazom na judikatúru ústavného súdu a v konfrontácii s námietkami generálneho prokurátora uzatvára, že ústavný súd:

„• preskúmava zákonnosť opatrení (upovedomení) generálneho prokurátora v zmysle § 49 zákona č. 38/1993 Z. z.;

• preskúmava aj zákonnosť rozhodnutí, ktoré predchádzali opatreniu generálneho prokurátora;

- v zásade nepripúšťa, aby odôvodnenie opatrenia generálneho prokurátora iba odkazovala na predchádzajúce rozhodnutia vydané v tej istej veci;
- skúma, či závery uvedené v opatrení generálneho prokurátora (prípadne aj v predchádzajúcich rozhodnutiach) nie sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne;
- skúma, či dôvody uvedené v opatrení generálneho prokurátora, týkajúce sa výkladu a aplikácii právnej normy, zodpovedajú jej zneniu, významu a účelu.“.

Ďalej poukazuje na to, že „Generálny prokurátor na jednej strane tvrdí, že pre upovedomenie generálneho prokurátora Trestný poriadok nepredpisuje žiadne náležitosti a jeho obsah a rozsah je na úvahe spracovateľa, zároveň však pripúšťa, že všeobecné a povrchné upovedomenie by mohlo nasvedčovať svojvôli orgánov činných v trestnom konaní.

Podľa môjho názoru opatrenie generálneho prokurátora svojim (ne)odôvodnením splňa kritériá uvedené ním samým v jeho vyjadrení (všeobecnosť a povrchnosť) na jeho zrušenie Ústavným súdom. Samozrejme, súhlasím s názorom generálneho prokurátora a ústavného súdu, že pri odôvodňovaní upovedomenia generálneho prokurátora sa rovnako ako pri odôvodňovaní akéhokoľvek iného rozhodnutia nevyžaduje vysporiadanie s každou jednotlivou námietkou, ani že odpoveď generálneho prokurátora nemusí predstavovať rozsiahlu analýzu dôkaznej situácie. V mojom prípade sa ani nedomáham obsiahleho odôvodnenia upovedomenia generálneho prokurátora (ani obsiahleho odôvodnenia uznesenia špeciálneho prokurátora). Od generálneho prokurátora (a predtým od špeciálneho prokurátora) som žiadala odpoveď na, podľa môjho názoru, základné jednoduché právne otázky, ktorých posúdenie je však pri rozhodovaní o mojej vine podstatné a nevyhnutné.“.

Právny zástupca následne predostiera podľa jeho názoru relevantné otázky, na ktoré sťažovateľka nedostala adekvátnu alebo žiadnu odpoveď, a to «(i)Patri schvaľovanie návrhu Zmluvy o prevádzke [REDACTED] podľa §21 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení účinnom k 8.3.2006 do pôsobnosti dozornej rady štátneho podniku [REDACTED] (ii) Je možné uznesenie č. 56/16/2006, ktorým dozorná rada „berie na vedomie“ návrh Zmluvy o prevádzke [REDACTED] [REDACTED] považovať za uznesenie o schválení návrhu Zmluvy o prevádzke [REDACTED]

██████████ (či je teda možné obsahovo stotožňovať pojmy „vziať na vedomie“ a „schváliť“)? (iii) Bolo uzavretie zmluvy o prevádzke ██████████ riaditeľom ██████████, viazané stanoviskom dozornej rady, resp. jej uznesením, ktorým dozorná rada zobrala na vedomie informáciu o pripravovanom návrhu zmluvy? (iv) Je možné posúdiť subjektívnu stránku trestného činu (rovnako ako aj objektívnu) kolektívne vo vzťahu ku všetkým členom dozornej rady (a to najmä s prihliadnutím na samotné hlasovanie na zasadnutí dozornej rady 8.3.2006 a jeho priebehom, postojmi obvinených členov dozornej rady prejavovaných na tomto zasadnutí)?.».

V závere právny zástupca akcentoval, že «Je síce pravda, že obvinenie je inštitútom odlišným od obžaloby a rozsudku a jeho zákonnosť je preskúmaná v ďalších štádiách trestného konania, no zároveň je závažným zásahom do práv občana. Od okamihu obvinenia sú orgány činné v trestnom konaní a súd oprávnení použiť prostriedky trestného procesného práva, ktoré zásadne obmedzujú jeho bežnú kvalitu života. A, samozrejme, vyvolávajú negatívne dôsledky v intímnej sfére občana.

Oprávnenie generálneho prokurátora v zmysle § 363 Trestného poriadku je posledným prostriedkom nápravy neústavného a nezákonného stavu konkrétneho štádia trestného stíhania. Má významné miesto v štruktúre nápravných prostriedkov a ak generálny prokurátor svojou „hrubou nekvalitou“ zlyhá, je neadekvátne tvrdiť, že v ďalších štádiách trestného konania môže dôjsť k náprave neústavného stavu. Preto je jeho postup v konaní podľa § 363 Trestného poriadku preskúmateľný Ústavným súdom.

Rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, ako aj opatrenie generálneho prokurátora, sú založené na nevyjasnení si základných právnych otázok, ktoré sú kľúčové pre posúdenie mojej viny. Ide o „krikľavé“ pochybenie orgánov činných v trestnom konaní a generálneho prokurátora, porušujúce aj moje Ústavou v čl. 17 ods. 2 garantované právo nebyť stíhaný inak, než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon.».

III.

6. Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) alebo Trestného poriadku. V zmysle § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 166 ods. 1 CSP.

7. Zo spisov ústavného súdu vedených pod sp. zn. Rvp 9989/2016 a sp. zn. Rvp 10005/2016 vyplýva, že predmet sťažností sťažovateľiek je totožný a smeruje proti postupu generálneho prokurátora v konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku a jeho upovedomeniam č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-5 z 1. júna 2016 a č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-6 z 1. júna 2016, ktorými sa rozhodlo o potvrdení, resp. o nezistení dôvodov na zrušenie uznesenia špeciálneho prokurátora č. k. VII/1 Gv 74/14/1000-88 zo 17. decembra 2015 týkajúceho sa ich trestného stíhania pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona. S prihliadnutím na obsah predmetných sťažností a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť týchto sťažností vrátane skutočnosti, že smerujú proti tomu istému odporcovi, a ich trestné stíhanie v celku rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti

o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

10. Sťažovateľky namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru upovedomeniami generálneho prokurátora č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-5 z 1. júna 2016 a č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-6 z 1. júna 2016.

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). Za iné dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti treba nesporne považovať aj konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní

dotknutého orgánu verejnej moci a ich ústavnoprávny rozmer vrátane miery, ktorou sťažovateľ priamo alebo nepriamo k pochybeniam či nedostatkom vytykaným z jeho strany dotknutému orgánu verejnej moci svojím konaním prispel, a ich únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práva, ktorého porušenie sa namieta (IV. ÚS 62/08).

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (vrátane čl. 36 ods. 1 listiny) každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu

13. V sťažnosti vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 10005/2016 sťažovateľka namietala porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Pokiaľ ide o toto namietané porušenie sťažovateľkou označeného práva, ústavný súd poukazuje na to, že tento článok sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (III. ÚS 206/06, III. ÚS 2/09, II. ÚS 494/2014), v dôsledku čoho je sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zjavne neopodstatnená. Ústavný súd odmieta sťažnosť [REDAKOVANÉ] v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

14. Z obidvoch upovedomení generálneho prokurátora č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-5 z 1. júna 2016 a č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-6 z 1. júna 2016 vyplýva, že «*Návrhom na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku v podstate namietate, že Vaša klientka neporušila ustanovenie § 20 ods. 5 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, pretože v slovenskom práve dozorná rada vo všeobecnosti nemá priamy vplyv na procesy prebiehajúce v obchodnej spoločnosti. Ide o poradný a kontrolný orgán, ktorý nedisponoval takou právomocou, v zmysle ktorej by schvaľovacím aktom alebo prejavom vôle*

spočívajúcom v uznaní nejakej skutočnosti akýmkoľvek spôsobom zaväzoval

Poukazujete na skutočnosť, že dozorná rada zobrala na vedomie návrh zmluvy o prevádzkovaní VEG a nie samotnú zmluvu, a že dozorná rada nemá povinnosť opatrovať a spravovať cudzí majetok. Keďže išlo o zložitú problematiku, dozorná rada prezieravo uznesením č. 57/16/2006 odporučila vedeniu [REDACTED] vykonať ďalšie ekonomické a právne analýzy. Táto skutočnosť podľa Vášho názoru mala byť vyhodnotená v prospech obvinených.

Ďalej poukazujete na princíp „ultima ratio“, ktorý by mal byť použitý v takýchto prípadoch. Považujete za neprípustné vyčíslenie škody a poukazujete na absenciu objektívnej aj subjektívnej stránky trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku. Špeciálny prokurátor pri rozhodovaní o sťažnosti sa s Vašimi námietkami žiadnym spôsobom nevysporiadal a rozhodol arbitrárnym spôsobom.

Preto navrhujete zrušiť napadnuté uznesenia vyšetrovateľa a prokurátora z dôvodu porušenia zákona v neprospech Vašej klientky.

Vychádzajúc z obsahu vyšetrovacieho spisu a dozorového spisu prokurátora, ktoré som preskúmal so zreteľom na všetky skutočnosti vyplývajúce z obsahu Vášho návrhu, konštatujem správnosť a zákonnosť uznesenia špeciálneho prokurátora sp. zn. VII/1 Gv 74/14/1000-88 zo dňa 17. decembra 2015 v spojení s uznesením vyšetrovateľa PZ sp. zn. PPZ-619/NKA-FP-BA-2014 zo dňa 12. augusta 2015 o vznesení obvinenia.

Je potrebné uviesť, že vyšetrovateľ rozhodol o vznesení obvinenia [REDACTED] [REDACTED] najmä na základe zadovážených listinných dôkazov, ktoré sú podrobne uvedené v odôvodnení jeho uznesenia.

Skutočnosti vyplývajúce z listinných dôkazov dostatočne odôvodňujú podozrenie, že obvinená [REDACTED] sa mala dopustiť skutku kladeného jej za vinu, ako je uvedený vo výroku uznesenia vyšetrovateľa a týmto konaním mala naplniť zákonné znaky obzvlášť závažného zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona po objektívnej i subjektívnej stránke.

Z listinných dôkazov je zrejmé, že riaditeľ štátneho podniku informoval členov dozornej rady a poskytol im informácie týkajúce sa [REDACTED].

Na rokovaní dozornej rady (záznam č. 16 zo zasadnutia dozornej rady štátneho podniku [REDAKOVANÉ] zo dňa 8. marca 2006) boli predložené návrhy Dohody o usporiadaní zmluvných vzťahov VEG (ďalej len „Dohoda“) a Zmluvy o prevádzke VEG (ďalej len „Zmluva“), pričom v oboch dokumentoch je na viacerých miestach explicitne uvedené, že obsahovo sa prelínajú a na seba nadväzujú, že ich účinnosť je vzájomne podmienená, návrh Dohody je neoddeliteľnou prílohou návrhu Zmluvy. Na základe týchto skutočností obvinená musela mať jednoznačnú vedomosť, že riaditeľ [REDAKOVANÉ] predložil návrhy oboch zmluvných dokumentov na schválenie dozornej rade s úmyslom ich podpísať v podobe schválenej dozornou radou, čo sa aj následne udialo, pričom toto konanie jednoznačne nebolo v súlade so záujmami podniku. Spôsobeným následkom v danom prípade bola škoda vyčíslená poškodeným subjektom [REDAKOVANÉ] v sume 253.402.151 € ako ušlý zisk, nakoľko v prípade neexistencie Zmluvy by bolo možné odôvodnene očakávať zvýšenie majetku štátneho podniku o príjmy z prevádzky VEG.

V súvislosti s Vašou námietkou, že schvaľovanie (neúplného) návrhu Zmluvy podľa § 21 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení účinnom k 8. marcu 2006 nepatrí do pôsobnosti DR, že DR tento materiál iba vzala na vedomie, je potrebné poukázať práve na zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení účinnom v čase spáchania skutku, kde je zakotvené postavenie dozornej rady v štátnom podniku, jej pôsobnosť, oprávnenia a povinnosti, na základe čoho je možné konštatovať, že pôsobnosť rady ako orgánu podniku (spolu s riaditeľom štátneho podniku) je významná, pretože okrem iného má aj dozornú právomoc v tom, že má dohliadať na vedenie a hospodárenie podniku.

Podľa ustanovenia § 20 ods. 5 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení platnom v čase spáchania skutku predseda a členovia rady vykonávajú svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami podniku, najmä sú povinní zaobstarať si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo podniku spôsobiť škodu alebo ohroziť jeho záujmy a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy alebo záujmy tretích osôb pred záujmami podniku.

Nemenej dôležité je ustanovenie § 21 ods. 1 písm. e) zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení platnom v čase spáchania skutku, podľa ktorého rada dohliada na vedenie a hospodárenie podniku.

Pripustením opačného výkladu by sa negovala úloha dozornej rady.

K ďalšej Vašej námietke o arbitrárnosti rozhodnutia špeciálneho prokurátora treba uviesť, že v návrhu podrobne uvádzate jednotlivé časti odôvodnenia rozhodnutia prokurátora, s ktorými vyjadrujete nesúhlas - už z tejto skutočnosti je zrejmé, že o arbitrárne rozhodnutie nejde.

Dôvodom arbitrárnosti nie je samotná nespokojnosť či nesúhlas dotknutej strany konania s odôvodnením rozhodnutia, ktoré splňa všetky náležitosti vyžadované ustanovením § 176 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku.

V tejto súvislosti poukazujem na platnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. I. ÚS 226/03 zo dňa 12. mája 2004, III. ÚS 209/04 zo dňa 23. júna 2004, III. ÚS 36/2010 zo dňa 4. mája 2010 a ďalšie), podľa ktorých nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom (per analogiam prokurátorom) podrobná odpoveď, a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu. Ak sa nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku, tento nedostatok je možné považovať za prejav arbitrárnosti, o taký prípad však v skúmanej veci nejde.

Možno teda uzavrieť, že zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú záver, že bol spáchaný trestný čin a že ho mala spáchať konkrétna osoba, pričom v ďalších podrobnostiach poukazujem na odôvodnenia napadnutých rozhodnutí, s ktorými sa stotožňujem.

Podľa ustanovenia § 363 ods. 1 Trestného poriadku generálny prokurátor zruší právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak takým rozhodnutím alebo v konaní, ktorému predchádzalo, bol porušený zákon.

Vzhľadom k tomu, že nebolo zistené také porušenie zákona, ktoré by odôvodňovalo postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, v súlade s ustanovením § 365 ods. 1 Trestného poriadku Vás upovedomujem, že Vášmu návrhu na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní som nevyhovela.».

15. Z uznesenia špeciálnej prokuratúry č. k. VII/1 Gv 74/14/1000-88 zo 17. decembra 2015 vyplýva, že «*Vyšetrovateľ PZ predmetným sťažnostiam obvinených podľa § 190 ods. 1 Tr. poriadku nevyhovel a podľa § 190 ods. 2 písm. a) Tr. poriadku tieto predložil na rozhodnutie prokurátorovi, ktorý vykonáva dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní.*

Prokurátor ÚŠP podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/Tr. poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia ako aj konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, pričom nezistil žiadne procesné pochybenia zo strany vyšetrovateľa, a preto napadnuté uznesenie považuje za správne a vydané v súlade so zákonom.

V súvislosti s rozhodovaním o týchto sťažnostiach bolo potrebné vychádzať z nasledovných ustanovení Trestného poriadku.

Podľa § 185 ods. 1 Tr. poriadku opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Podľa § 185 ods. 2 Tr. poriadku sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie policajta okrem uznesenia o začatí trestného stíhania.

Podľa § 186 ods. 1 Tr. poriadku ak neustanovuje zákon niečo iné, môže sťažnosť podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo týka alebo ktorá na uznesenia dala návrh, na ktorý ju zákon oprávňuje.

Podľa § 187 Tr. poriadku sťažnosť sa podáva orgánu, proti ktorého uzneseniu smeruje, a to do troch dní od oznámenia uznesenia.

Podľa § 189 ods. 1 Tr. poriadku uznesenie možno napadnúť pre nesprávnosť niektorého jeho výroku, pre zřejmý rozpor výroku s odôvodnením, alebo pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

Podľa § 189 ods. 2 Tr. poriadku v sťažnosti možno uviesť skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli známe v prvostupňovom konaní.

Preskúmaním podaných sťažností v zmysle uvedených zákonných podmienok bolo zistené, že sťažnosti proti napadnutému uzneseniu sú prípustné, boli podané oprávnenou osobou, v zákonnej lehote a opierajú sa o zákonné dôvody.

Postup pri samotnom rozhodovaní o sťažnosti upravuje ustanovenie § 192 ods. 1 Tr. poriadku, v zmysle ktorého pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom uznesenia.

Aplikáciou postupu upraveného uvedeným ustanovením bolo zistené, že podané sťažnosti nie sú dôvodné.

Pokiaľ ide o dôvodnosť vznesenia obvinenia, tak tu je potrebné vychádzať z ustanovenia § 206 ods. 1 Tr. poriadku, ktorý vymedzuje zákonné podmienky na vznesenie obvinenia tak, že ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností, po začatí trestného stíhania, dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia.

Predpokladom postupu podľa uvedeného ustanovenia je teda existencia skutočností nasvedčujúcich záveru, že bol spáchaný trestný čin a zároveň aj odôvodňujúci záver, že tento trestný čin spáchala určitá osoba.

V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia však nie je vyžadovaný taký stupeň preukázania skutočností významných pre posúdenie vecí, ako je tomu napríklad pri podaní obžaloby alebo pri rozhodovaní súdu vo veci samej.

Pri vznesení obvinenia k záveru o spáchaní trestného činu stačí vyšší stupeň pravdepodobnosti, ktorý ale musí byť konkrétne zistenými skutočnosťami náležite odôvodnený.

Pri hodnotení skutočností odôvodňujúcich vznesenie obvinenia je však potrebné vychádzať zo zásady voľného hodnotenia dôkazov upravenej v § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

K námietkam jednotlivých obvinených uvedených v ich sťažnostiach k uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 12.08.2015 je potrebné uviesť nasledovné.

Predmetom dokazovania v danom trestnom konaní nie je výhodnosť, či nevýhodnosť pomeru percentuálnej del'by výnosov pre jeden či druhý zmluvný subjekt, ale okolnosti podpisu zmluvy o prevádzke VEG, bez ktorej by akákoľvek del'ba výnosov na základe zmluvy nevznikla.

K záväznosti Uznesení vlády SR č. 619/2001 a č. 625/2004 voči orgánom štátneho podniku je vo všeobecnosti potrebné uviesť, že uznesenie vlády je forma, v ktorej vláda prijíma svoje rozhodnutia. Touto formou uznesenia môže vláda schváliť všetko o čom rozhoduje. Uznesenie nemá všeobecnú záväznosť, je to individuálny správny akt, ktorý

zaväzuje len adresátov uznesenia vo vnútri štátnej správy (právny záväzok nemôže plynúť pre fyzickú alebo právnickú osobu mimo sústavy štátnej správy).

Funkciu zriaďovateľa štátneho podniku [REDAKOVANÉ] plní Ministerstvo životného prostredia SR, ktoré nemôže voči [REDAKOVANÉ] plniť funkciu orgánu hospodárskeho zriadenia podľa v čase skutku platnej právnej úpravy. Ministerstvo životného prostredia SR nemôže podniku vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti udeľovať príkazy, pokyny alebo usmernenia, týkajúce sa jeho hospodárskej činnosti, pretože tu absentuje zákonný podklad na takýto postup. Ak by sme pripustili názor, že do činnosti podniku je možno zasahovať ekonomickými direktívami zriaďovateľa, bolo by to v zjavnom rozpore napríklad s ustanovením § 2 ods. 1, či § 5 ods. 1 zákona o štátnom podniku a štátny podnik by takto fungoval v stave obmedzenej suverenity, bez zodpovednosti zákonne ustanovených orgánov podniku za jeho hospodárenie.

Podľa § 20 ods. 5 zákona č. 111/1990 Zb. predseda a členovia rady vykonávajú svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami podniku, najmä sú povinní zaobstarat' si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie, týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo podniku spôsobiť škodu alebo ohroziť jeho záujmy a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy alebo záujmy tretích osôb pred záujmami podniku.

Podľa § 20 ods. 6 zákona č. 111/1990 Zb. členovia rady sú oprávnení nahliadať do všetkých dokladov a záznamov týkajúcich sa činností podniku. Kontrolujú správnosť vedenia účtovných záznamov a kontrolujú, či sa podnikateľská činnosť podniku uskutočňuje v súlade s právnymi predpismi, internými predpismi podniku a pokynmi zakladateľa.

Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 111/1990 Zb. Dozorná Rada

a) prerokúva ročnú a mimoriadnu účtovnú závierku a rozhoduje o rozdelení zisku a úhrade strát,

b) schvaľuje návrh na obstaranie hmotného a nehmotného majetku, v súlade so štatútom,

c) schvaľuje návrhy na financovanie hmotného a nehmotného majetku úverom v súlade so štatútom,

d) prerokúva základné otázky koncepcie rozvoja podniku a jeho podnikateľskej činnosti,

e) dohliada na vedenie a hospodárenie podniku,

f) kontroluje údaje v účtovných knihách, ako aj ďalších dokladoch,

g) v odôvodnených prípadoch odporúča zakladateľovi odvolať riaditeľa,

h) vyjadruje sa k rozdeleniu, zlúčeniu, splynutiu a zrušeniu podniku,

ch) podáva zakladateľovi polročnú a ročnú správu o hospodárení podniku,

i) schvaľuje výber audítora na overenie účtovnej závierky,

j) schvaľuje poskytnutie úveru, pôžičky, prevod majetku podniku, poskytnutie majetku podniku do užívania alebo zabezpečenie záväzku riaditeľovi, prokuristovi alebo inej osobe, ktorá je oprávnená konať za podnik, a osobám im blízkym za podmienok obvyklých v bežnom obchodnom styku.

Podľa § 21 ods. 2 zákona č. 111/1990 Zb. na prijatie uznesenia rady je potrebná nadpolovičná väčšina hlasov všetkých členov rady.

Ustanovenie § 20 ods. 5 zákona č. 111/1990 ukladá členom dozornej rady vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami podniku, pričom zákonodarca uvádza v druhej alinei povinnosti (zaobstarat' si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo podniku spôsobiť škodu alebo ohroziť jeho záujmy a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy alebo záujmy tretích osôb pred záujmami podniku), ktoré sú iba jednými z definíčných znakov pojmu „odborná starostlivosť a v súlade so záujmami podniku“. Vzhľadom na skutočnosť, že zákon o štátnom podniku pojem odborná starostlivosť nedefinuje a nie je možné ani analogicky výkladovo použiť znenie inej právnej normy, je v tomto prípade potrebné využiť všeobecné poznatky právnej vedy, podľa ktorej obsahom pojmu odborná starostlivosť sú atribúty odbornosti (profesionalita v zmysle vedieť a dokázať) a starostlivosti (aktívne konanie). Pri posudzovaní konania z hľadiska odbornej starostlivosti je nevyhnutné mať na zreteli to, ako by sa v danej situácii obvykle zachovala osoba v podobnom postavení (teda porovnať toto konanie s pravdepodobným postupom rozumného profesionála - odborníka v danej oblasti), aká je ustálená prax v podobných prípadoch a podobne.

Ako je vyjadrené aj v odôvodnení uznesenia podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku zo dňa 12.08.2015 pojem odborná starostlivosť je potrebné vykladať vždy z objektívneho hľadiska, vo vzťahu k objektívnym odborným znalostiam a schopnostiam. Odborná starostlivosť vyjadruje povinnosť vynakladať pri zariaďovaní záležitostí okrem svojich subjektívnych schopností a znalostí aj objektívne odborné schopnosti. Ak by osoba konala síce starostlivo, ale neodborne, porušila by svoju právnu povinnosť. Na druhej strane, požiadavka kvality výkonu činnosti s odbornou starostlivosťou sa nevyčerpá len požiadavkou na kvalifikované správanie. S rovnakým dôrazom treba posudzovať aj hľadisko starostlivosti. Starostlivosť výkonu určitej činnosti znamená vyvarovanie sa zbytočného a nezodpovedného riskovania, ale rovnako aj prehnanej úzkostlivosti. Orgán koná s odbornou starostlivosťou vtedy, ak zaobstará všetky dostupné a relevantné informácie k predmetu rozhodnutia, pri rozhodnutí zhromaždí všetky relevantné informácie a koná v súlade so záujmami podniku, úvaha vychádzajúca zo zhodnotenia relevantných informácií musí byť racionálna, t. j. založená na dostatočných a relevantných dôvodoch a musí byť spätne preskúmateľná.

Podľa záznamu č. 16 zo zasadnutia Dozornej rady (ďalej len „DR“) štátneho podniku Vodohospodárska výstavba zo dňa 08.03.2006 s programom.

Prerokovanie a vypracovanie stanoviska Dozornej rady k nasledovným materiálom

a) Dohoda a usporiadanie majetkovo-právnych vzťahov [REDAKOVANÉ] b) Zmluva o prevádzke [REDAKOVANÉ].

Riaditeľ [REDAKOVANÉ] podrobne informoval dozornú radu o oboch zmluvných dokumentoch. Na rokovaní sa zúčastnili [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorí takisto informovali členov DR o predmetných zmluvných dokumentoch z hľadiska právneho, ekonomického, obchodného, dlhovej služby, z hľadiska prevádzkovania majetku a ich dopadu na ekonomiku podniku v časovom horizonte 30 rokov.

Dozornej rade bol predložený materiál „Vybrané ukazovatele“, v ktorom je prehľad výnosov aj nákladov, hospodársky výsledok a prehľad finančných tokov v časovom horizonte 30 rokov. Z uvedeného prehľadu vyplýva, že prevod majetku v zmysle Dohody o usporiadaní majetkovo-právnych vzťahov [REDAKOVANÉ] je pre podnik ekonomicky výhodný a podnik bude mať dostatok finančných prostriedkov na chod podniku a splácanie úverov a úrokov z nich.

Po prerokovaní, diskusii a niektorých úpravách uvedených dvoch zmluvných dokumentoch dozorná rada podľa § 21 zákona o štátnom podniku č. 111/1990 Zb. v platnom znení, schvaľuje obstaranie Majetku VEG definovaného v návrhu Dohody o usporiadaní majetkovo-právnych vzťahov VEG medzi [REDACTED] SE, FNM SR, [REDACTED] a MH SR. Majetok VEG predstavuje technologickú časť vodnej elektrárne [REDACTED] menovite (vrátane, ale nie vymedzene len na) VEG, [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], čím účastníci dohody rozumejú všetky objekty a s nimi súvisiace predmety, veci, hmotné a nehmotné práva uvedené v prílohe k tejto dohode. Hodnota obstarávaného majetku predstavuje sumu 4 398 661 088,00 Sk bez dane z pridanej hodnoty. Uznesenie DR s vyššie opísaným obsahom je registrované v zozname uznesení Dozornej rady štátneho podniku [REDACTED], prijaté na zasadnutí dňa 8. marca 2006 ako uznesenie č. 55/16/2006.

Uznesením č. 56/16/2006 dozorná rada berie na vedomie návrh zmluvy o prevádzke VEG v predložennom znení. Uznesením č. 57/16/2006 dozorná rada odporúča vedeniu podniku vykonať k predmetnému obstaraniu majetku a dojednávaniu podmienok jeho ďalšieho prevádzkovania dostatok právnych a ekonomických analýz, ako aj iných odborných konzultácií k technickým a prevádzkovým otázkam za účelom zabezpečenia dostatočnej právnej istoty [REDACTED] v uzatváraných zmluvných vzťahoch a súčasnej, ale aj budúcej ekonomickej a prevádzkovej výhodnosti pre štátny podnik.

Uznesením č. 57/16/2006 dozorná rada odporúča vedeniu podniku „vykonať k predmetnému obstaraniu majetku a dojednávaniu podmienok jeho ďalšieho prevádzkovania dostatok právnych a ekonomických analýz ako aj iných odborných konzultácií k technickým a prevádzkovým otázkam za účelom zabezpečenia dostatočnej právnej istoty [REDACTED] v uzatváraných zmluvných vzťahoch a súčasnej, ale aj budúcej ekonomickej a prevádzkovej výhodnosti pre štátny podnik.“

Zo záznamu vyplýva, že členovia rady boli podrobne informovaní vo všetkých oblastiach týkajúcich sa predmetu rokovania DR jednak riaditeľom [REDACTED] a aj v zázname uvedenými pracovníkmi, čiže im musel byť nepochybne známy právny status [REDACTED] a v rámci neho aj skutočnosť, že [REDACTED] nikdy nemali k VEG ani k jej časti žiadne vlastnícke práva, preto mohli byť v období zaradenia VEG do majetkovej

podstaty [REDACTED] iba v právnej pozícii nanajvyšš dobromyseľného držiteľa Na túto skutočnosť predstavitelia [REDACTED] opakovane poukazovali na rokovaníach privatizačnej komisie počas roku 2004, uvedené vyplýva aj z príloh medzirezortných rokovaní za účasti zástupcov privatizačného poradcu, preto logickým a opodstatneným právnym postupom k dlhu (záväzku) [REDACTED] voči [REDACTED] za vyňatie majetku VEG zo [REDACTED] (do ktorého patrilo de facto, nikdy nie de iure) a jeho následné vloženie do majetku [REDACTED] teda k „účtovnej zostatkovej hodnote“ majetku VEG vo výške 4,3 miliardy SK na základe Dohody o usporiadaní majetkových vzťahov VEG, by bolo uznanie tohto záväzku zo strany [REDACTED] a jeho splatenie či už v celosti alebo v jednotlivých splátkach do jeho zániku bez akéhokoľvek ďalšieho plnenia, prípadne postup, podľa ktorého by [REDACTED] prevádzkovali [REDACTED] do momentu, kedy by zisk z jeho prevádzky dosiahol ekonomický ekvivalent rovnajúci sa výške cca. 4,3 mil. SK. Právne a ekonomické súvislosti návrhu Dohody o usporiadaní zmluvných vzťahov VEG a návrhom Zmluvy o prevádzke VEG museli byť obvineným známe, pretože podľa bodu 12.5 Návrhu Zmluvy o prevádzke VEG jej neoddeliteľnou súčasťou sú prílohy č. 1 až 11. Podľa zoznamu príloh, v bode 8 je ako príloha uvedená Dohoda o usporiadaní majetkových vzťahov k VEG.

Okrem iného, ako aj z uznesenia č. 57/16/2006 jednoznačne vyplýva, ak by aj členovia dozornej rady konali v prípade predmetu rokovania zo dňa 08.03.2006 s odbornou starostlivosťou, je nepochybné, že napriek tomu odporúčali vedeniu [REDACTED] vykonať k obstarávaniu majetku a dojednaniu podmienok jeho ďalšieho prevádzkovania dostatok právnych a ekonomických analýz a za účelom zabezpečenia dostatočnej právnej istoty súčasnej aj budúcej prevádzkovej istoty pre štátny podnik.

Uvedené priamo dôvodne spochybňuje tvrdenia obvinených, že konali s odbornou starostlivosťou pri schvaľovaní návrhu Dohody o usporiadaní Zmluvných vzťahov VEG i vzatí na vedomie návrhu Zmluvy o prevádzke VEG, samotní členovia rady zrejme dňa 08.03.2006 nepovažovali sumu informácií im poskytnutých vedením štátneho podniku na zasadnutí dňa 08.03.2006 za vyčerpávajúcu a konečnú, inak by neodporúčali vedeniu [REDACTED] zaobstaráť dostatok právnych a ekonomických analýz k zabezpečeniu právnej istoty [REDACTED] z predmetných zmluvných vzťahov. Navyše ako aj sama obvinená [REDACTED] uvádza, medzi zvolaním zasadnutia dozornej rady a jeho konaním uplynuli iba 2 dni, počas ktorých bolo v prípade členov dozornej rady oboznámiť sa s nepochybne rozsiahlym

a zložitým právnym a ekonomickým statusom VEG, pričom aj samotná obvinená [REDAKOVANÉ] v sťažnosti vyjadruje právnú a ekonomickú komplikovanosť podmienok prevodu.

Členovia dozornej rady však rozhodne nekonali v súlade so záujmami podniku, v zmluve o kúpe akcií zo dňa 17.02.2005, kde je ocenený podiel výnosov z prevádzky VEG (35% peňažným ekvivalentom vo výške 210 mil. €) je zrejme, že ak by nebola uzatvorená zmluva o prevádzke VEG, privatizačná cena [REDAKOVANÉ] by sa vzhľadom k hodnote podielu 1 % výnosu z prevádzky VEG ocenené sumou 6 mil. €, znížila z približne 840 mil. € na 630 mil. €. Ekonomicky a právne opodstatnený postup v prípade usporiadania vlastníckych vzťahov k VEG by bol nasledovný:

[REDAKOVANÉ] by dostali náhradovú pohľadávku vo výške 4,3 miliardy Sk (približne 82 mil. €) v danom čase za to, ako je uvedené v bode 2.5 Dohody o usporiadaní majetkových vzťahov VEG, že odo dňa zápisu do obchodného registra [REDAKOVANÉ] resp. jeho právny predchodca udržiavali majetok VEG, významne do neho investovali a vynaložili významné náklady na jeho údržbu, čím bola de facto uznaná právna situácia, kedy je možno považovať [REDAKOVANÉ] za dobromyseľného držiteľa v zmysle § 130 a nasl. Občianskeho zákonníka (čo vyplýva aj z preambuly dohody, ktorá uvádza právne akty, z ktorých Dohoda obsahovo vychádza) majetku VEG v rokoch 1994-2006. Následne v prípade neexistencie Zmluvy o prevádzke VEG by bola privatizačná cena [REDAKOVANÉ] nižšia o 210 mil. € ako ustanovuje Zmluva o kúpe akcií zo dňa 17.02.2006.

Z dôkazov zabezpečených v spisovom materiáli je nepochybné, že samotní zamestnanci [REDAKOVANÉ] poukazujú, že v prípade neexistencie Zmluvy o prevádzke VEG by boli výnosy [REDAKOVANÉ] rádovo o 1 miliardu Sk ročne vyššie, z interného záznamu 9/6300/2005 zo dňa 06.03.2006 odosielateľa [REDAKOVANÉ] (zamestnanec [REDAKOVANÉ]) adresovaného Dozornej rade [REDAKOVANÉ] v stati „Odporúčanie“ úsek obchodu [REDAKOVANÉ] vyjadruje názor, že „konečným a najperspektívnejším riešením pre náš podnik je prevziať VEG ako celok vrátane obchodu, kde [REDAKOVANÉ] bude môcť realizovať predaj, stanovovať si obchodnú a cenovú stratégiu a posilniť to konkurencie schopnosť na Slovensku. Zároveň by náš podnik získal približne 1 mil. z výnosov, čo je 30 mld. Sk za 30 rokov.“

Z výročných správ [REDAKOVANÉ] je zrejme, že za roky 2006-2013 získali [REDAKOVANÉ] z prevádzky VEG tržby vo výške 317 mil. € (bez odrátania nákladov). Za roky 2015- 2036 vyčíslili aj

tržby po odpočítaní nákladov (teda zisk) na sumu 588 mil. €. (cca. 28 mil. € ročne), túto sumu žiadajú ako náhradu škody z dôvodu vypovedania Zmluvy o prevádzke VEG dňa 09.03.2015 v rámci konania pred Medzinárodným rozhodcovským súdom vo Viedni od subjektov Fond Národného majetku Slovenskej republiky a Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Teda kúpna cena 840 mil. € by sa spoločnosti [REDACTED] vrátila počas zmluvného obdobia 30 rokov len zo samotnej prevádzky VEG, bez ohľadu na rádovo vyššie zisky z prevádzky iného majetku v portfóliu [REDACTED], čím je jednoznačne vyvrátiteľné tvrdenie o výhodnosti daného riešenia pre štátny podnik.

Z uvedeného vyplýva, že cena zaplatená spoločnosťou [REDACTED] Slovenskej republiky za celý privatizovaný majetok [REDACTED] sa približne rovná samotnému možnému zisku z prevádzky VEG za obdobie rokov 2006-2036 alebo inými slovami kúpna cena vo výške 840 mil. € by sa spoločnosti [REDACTED] vrátila len/iba zo samotnej prevádzky VEG počas 30 rokov bez ohľadu na zisky z iného prevádzkovaného majetku [REDACTED] (jadrové a tepelné elektrárne a pod.) pričom táto skutočnosť je aj predmetom ďalšieho dokazovania do trestného konania pribratou znaleckou organizáciou.

Vyššie opísané skutočnosti jednoznačne potvrdzujú, že ako členovia dozornej rady nekonali na zasadnutí dozornej rady [REDACTED] dňa 08.03.2006 v súlade so záujmami podniku tak, ako im to ukladá § 20 ods. 5 zákona č. 111/1990 Zbierky o štátnom podniku vo väzbe na ustanovenie § 21 písm. d), e) zákona o štátnom podniku.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že riaditeľ štátneho podniku informoval členov Dozornej rady a im poskytol aj informácie, ktoré boli obsahom prílohy O (stanovisko [REDACTED] [REDACTED]) na rokovanie v priestoroch MH SR zo dňa 23.11.2004 a títo boli oboznámení s právnym statusom a z neho vyplývajúcimi právnymi vzťahmi týkajúcich sa [REDACTED] [REDACTED].

Je tiež zrejmé, že v zmysle § 124 ods. 2 Trestného zákona vznikla poškodenému subjektu [REDACTED] škoda, pretože ako je už vyššie vyčíslené v prípade neexistencie Zmluvy o prevádzke VEG by bolo možné odôvodnene očakávať zvýšenie majetku štátneho podniku o príjmy z prevádzky VEG počas trvania zmluvného vzťahu medzi [REDACTED] a [REDACTED] po odpočítaní pohľadávky [REDACTED] za prevod majetku VEG podľa Dohody o usporiadaní majetkových vzťahov aj v dôsledku porušenia ich konaní na zasadnutí dozornej rady [REDACTED] dňa 08.03.2006, ktoré nebolo v súlade so záujmami podniku tak, ako im to ukladá

§ 20 ods. 5 zákona č. 111/1990 Zbierky o štátnom podniku vo väzbe na ustanovenie § 21 písm. d), e) zákona o štátnom podniku, pričom pre postup podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku je absolútne postačujúce vyčíslenie škody poškodeným štátnym podnikom [REDAKOVANÉ], pričom presný výpočet škody je predmetom znaleckého dokazovania v trestnom konaní.

Podľa § 21 ods. 1 písm. e) Zákona č. 111/1990 dozorná rada dohliada na vedenie a hospodárenie podniku.

Je možné akceptovať tvrdenie obvinenej [REDAKOVANÉ], že dozorná rada si uznesením č. 57/16/2006 splnila svoju povinnosť v zmysle § 21 ods. 1 písm. e) zákona o štátnom podniku, vykonala svoju dozornú a kontrolnú funkciu, ale uznesením č. 56/16/2006 ktorým „vzala na vedomie“ návrh Zmluvy o prevádzke VEG, pričom je irelevantné jej tvrdenie, že ide iba o návrh, pretože v žiadnom prípade nedošlo k zmene podstatných ekonomických a právnych ustanovení v porovnaní so signovanou zmluvou, (dokonca sú oba zmluvné dokumenty takmer identické) a obvinená [REDAKOVANÉ] ako sama uviedla v sťažnosti a ako to aj vyplýva zo záznamu z rokovania rady dňa 08.03.2006, mala podrobné informácie o ekonomickom a právnom statuse VEG k rokovaní Dozornej rady a nekonala v súlade so záujmami podniku ako jej to vyplýva z ustanovenia § 20 ods. 5 zákona o štátnom podniku. Preto, ak by členovia rady dôsledne vykonávali povinnosti im vyplývajúce ešte aj z ustanovenia § 21 ods. 1 písm. e) museli by už v uznesení č. 55/16/2006 neschváliť návrh Dohody o vysporiadaní majetkových vzťahov VEG, vzhľadom na ich nepochybnú vedomosť o ustanoveniach Zmluvy o prevádzke VEG a najmä z nej vyplývajúcich právach a povinnostiach subjektu [REDAKOVANÉ] ktorého oprávnené záujmy boli povinní dôsledne hájiť, už pred prijatím všetkých uznesení DR dňa 08.03.2006, čo vyplýva aj zo samotného záznamu, v ktorom je uvedené, že uznesenia č. 55-57/16/2006 boli prijaté po prerokovaní a diskusii. Rovnako z preambuly dohody Návrhu dohody o usporiadaní zmluvných vzťahov VEG bod B vyplýva, že „v deň podpisu tejto dohody [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] uzatvorili zmluvu o prevádzke VEG (ako je definovaná nižšie), ktorá má vstúpiť do účinnosti zároveň s touto dohodou.“

Po vyhodnotení všetkých skutočností, ktoré uviedli obvinení vo svojich sťažnostiach, možno prijať záver, že z doposiaľ zadovážených dôkazov z prípravného konania všetky nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie v danej veci sa s najväčšou pravdepodobnosťou i s prihliadnutím na zistený stupeň istoty, vyplývajúci

z doposiaľ vykonaných dôkazov stal, a že z jeho spáchania sú dôvodne podozriví hore uvedení obvinení. Zo zadovážených listinných dôkazov, výsluchov svedkov, možno jednoznačne konštatovať, že vyšetrovateľ PZ mal dostatok dôkazov na to, aby vo veci postupoval podľa § 206 Tr. poriadku.

Nakoľko prokurátor ÚŠP pri preskúmaní celého spisového materiálu v postupe vyšetrovateľa PZ pri vydávaní uznesenia o vznesení obvinenia nezistil žiadne pochybenia, a taktiež nezistil také skutočnosti, ktoré by mali za následok porušenie práv obvinených na svoju obhajobu, bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.».

16. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, v danom prípade iné orgány verejnej moci, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov v rámci im zverených kompetencií legislatívne vymedzených. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Inými slovami, ústavný súd predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (III. ÚS 149/04).

17. Súčasťou obsahu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny) je teda právo účastníka konania na také odôvodnenie úradného rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom tejto ochrany (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, III. ÚS 260/06, I. ÚS 110/07, III. ÚS 2/09 a iné).

18. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli

zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (III. ÚS 38/05, III. ÚS 278/06).

19. Po oboznámení sa s obsahom upovedomení generálnej prokuratúry č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-5 z 1. júna 2016 a č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-6 z 1. júna 2016 ústavný súd konštatuje, že generálny prokurátor konal v medziach svojej právomoci a v súlade predovšetkým s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a Trestného zákona, ktoré interpretoval a aplikoval v súlade s ich obsahom, jeho úvahy sú logické, legitímne a právne akceptovateľné. Jeho postup bol v súlade so zákonom a ústavne konformný, po preskúmaní ktorého ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť so sťažovateľkami namietaným porušením práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny), čo zakladá dôvod odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Inými slovami, generálny prokurátor vzal na vedomie podstatu argumentov sťažovateľiek vyjadrených v návrhu na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, pričom zároveň predstavil svoje argumenty, ktoré ho viedli k záveru o ich trestnoprávnej zodpovednosti vychádzajúc pri tom zo znenia príslušných ustanovení zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení účinnom v rozhodnom čase a pôsobnosti sťažovateľiek ako členiek dozornej rady štátneho podniku [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktoré je potrebné vnímať v spojitosti s uznesením špeciálneho prokurátora č. k. VII/1 Gv 74/14/1000-88 zo 17. decembra 2015. Závery, ku ktorým generálny prokurátor dospel, sa ústavnému súdu nejavia ako svojvoľné a v štádiu prípravného konania neudržateľné, v dôsledku čoho ich teda nemožno považovať za arbitrárne. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje, že mu neprináleží vyjadrovať sa k právnej podstate skutočností, na podklade ktorých bola vyvodená trestnoprávna zodpovednosť sťažovateľiek, ani hodnotiť a „vážiť“ jednotlivé argumenty s cieľom skúmať ich primeranosť/dôvodnosť, resp. to, či sú/nie sú postačujúce k záveru o trestnoprávnej zodpovednosti. Úlohou ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti je skúmať iba ústavne kautely postupu orgánov verejnej moci a z nich plynúce závery vyjadrené v jednotlivých individuálnych právnych aktoch z toho pohľadu, či neprekračujú

rámec ich ústavnej udržateľnosti v konfrontácii so skutkovými a právnymi okolnosťami tejto veci. Inými slovami, *úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu alebo iného orgánu verejnej moci z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti. V naznačených súvislostiach je potrebné z hľadiska ústavnoprávnej udržateľnosti postupu orgánov činných v trestnom konaní poukázať aj na to, že odkladanie, resp. posúvanie vznesenia obvinenia na neskorší čas, hoci už sú pre takýto postup splnené podmienky, je porušením ustanovenia § 206 ods. 1 Trestného poriadku a podstatnou chybou prípravného konania, eventuálne aj podstatnou chybou celého konania, ktoré predchádza rozsudku [§ 321 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, Zo súdnej praxe 4/2006, č. 60].*

20. V širšom ústavný súd poukazuje aj na to, že nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, a taktiež že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa. Taktiež poukazuje na to, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“) (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris)] pod spravodlivým súdnym procesom (*fair hearing*) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014). Taktiež nie je možné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny) stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd, ako aj ktorýkoľvek iný orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09). Ústavný súd teda uzatvára, že generálny prokurátor vo svojich upovedomeniach č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-5 z 1. júna 2016 a č. k. XVI/2 Pz 32/16/1000-6 z 1. júna 2016 (v spojitosti s uznesením špeciálneho prokurátora č. k. VII/1 Gv 74/14/1000-88 zo 17. decembra 2015) s dostatočnou

jasnosťou vyjadril dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutia (Hadjianastassiou v. Grécko), pričom ani judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998) a túto povinnosť si generálny prokurátor podľa názoru ústavného súdu v dostatočnej miere zastal.

21. V závere ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny) je aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, a to aj postupom podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom/návrhom zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu/návrhu vyhovelí (I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03 a III. ÚS 133/06).

22. Ústavný súd ďalej poukazuje na to, že už v obdobných prípadoch opakovane zdôraznil, že trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 197/08, I. ÚS 314/09). Ústavný súd zastáva názor, že nie je iba jeho povinnosťou ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť majú napr. všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti (napr. III. ÚS 79/02), prípadne iné orgány verejnej moci na to určené, vrátane prokuratúry.

23. Osobitne je potrebné uviesť, že vznesenie obvinenia je dôležitým procesným úkonom, pretože týmto úkonom sa proti určitej osobe začína trestné stíhanie za konkrétny skutok, ktorý je trestným činom, a súčasne sa určuje aj jej procesné postavenie v trestnom konaní ako obvineného. Pre vznesenie obvinenia je preto potrebné, aby sa odôvodnil záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, pričom k takémuto záveru o spáchaní trestného činu určitou osobou stačí tzv. vyšší stupeň pravdepodobnosti, ktorý musí byť konkrétne zistenými skutočnosťami dostatočne odôvodnený. Nie je však potrebné, aby trestná činnosť bola spoľahlivo preukázaná, ako to je v prípade obžaloby. Otázka dôvodnosti vznesenia obvinenia je predmetom celého trestného konania a ústavnému súdu v tejto súvislosti prináleží zaoberať sa otázkou ochrany základných práv a slobôd zásadne až po jeho skončení (s výnimkou niektorých špecifických situácií, napríklad ak súčasne došlo k zásahu do osobnej slobody sťažovateľa), teda po vyčerpaní všetkých procesných prostriedkov, ktoré obvinenému, resp. obžalovanému Trestný poriadok poskytuje.

24. Ústavný súd teda v okolnostiach danej veci konštatuje, že trestná vec sťažovateľiek sa v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzala v tzv. prípravnom konaní, keď o dôvodnosti, a teda zákonnosti a ústavnosti ich trestného stíhania meritórne zatiaľ všeobecný súd nerozhodoval. Z uvedeného okrem iného vyplýva, že platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľkám ako obvineným a prípadne aj v ďalšom štádiu trestného konania (po prípadnom podaní obžaloby) ako obžalovaným právne účinným spôsobom namietat' porušenie základných práv a slobôd garantovaných ústavou vrátane nimi označeného práva na inú právnu ochranu, k porušeniu ktorého malo dôjsť aj v dôsledku postupu generálneho prokurátora v predmetnej trestnej veci. Procesné záruky zabezpečujúce zákonnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov (prípadne ochranu pred jej porušením) pritom vyplývajú z II. časti (predsúdne konanie) tretej hlavy prvého oddielu (dozor prokurátora), ako aj III. časti (súdne konanie) druhej hlavy (preskúmanie a predbežné prejednanie obžaloby), prípadne šiestej hlavy (odvolanie a konanie o ňom) alebo ôsmej hlavy (mimoriadne opravné prostriedky) Trestného poriadku.

25. Ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú teda vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť

nemožno napraviť iným spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných procesných noriem, akou Trestný poriadok nepochybne je. Navyše je nutné skonštatovať, že aj samotné vyšetrovanie v predmetnej trestnej veci nie je skončené (v čase podania sťažnosti ústavnému súdu, pozn.) a postavenie sťažovateľiek ako strany trestného konania im už v rámci prípravného konania dáva postavenie a tomu korešpondujúcu plnú potenciú aktívne zasahovať do objasňovania skutkovo relevantných okolností a skutočností im za vinu kladených.

26. Zhodne s predostretou názorovou líniou ústavného súdu postupuje aj Ústavný súd Českej republiky, čoho dôkazom je aj jedno z jeho ostatných uznesení č. k. I. ÚS 2149/2016 zo 16. augusta 2016:

„6. Ústavní soud v první řadě připomíná, že jak ve své judikatuře opakovaně zdůrazňuje, při svém rozhodování vychází ze zásady subsidiarity řízení o ústavní stížnosti, jež je třeba vnímat jako řízení mimořádné. Ústavní soud uplatňuje zásadu zdrženlivosti a minimalizace zásahů do rozhodovací činnosti jiných orgánů veřejné moci především tam, kde dosud nebylo meritorně rozhodnuto. Tak i zasahování do rozhodování orgánů činných v trestním řízení ve fázi přípravného řízení Ústavní soud považuje, s výjimkou situací zcela mimořádných (např. pokud je současně dotčena osobní svoboda jednotlivce), za nepřijatelné, případně nežádoucí [srov. nálezn sp. zn. III. ÚS 62/95 ze dne 30. 11. 1995 (N 78/4 SbNU 243) či usnesení sp. zn. IV. ÚS 316/99 ze dne 6. 9. 1999, sp. zn. I. ÚS 486/01 ze dne 11. 12. 2001, sp. zn. IV. ÚS 213/03 ze dne 21. 11. 2003, sp. zn. IV. ÚS 262/03 ze dne 30. 6. 2003 a další]. Kasační intervence tak má své místo pouze v případech zjevného porušení kogentních ustanovení podústavního práva, kdy se postup orgánů činných v trestním řízení zcela vymyká ústavnímu, resp. zákonnému procesněprávnímu rámci, a jím založené vady, případně jejich důsledky, nelze v soustavě orgánů činných v trestním řízení, zejména obecných soudů, již nikterak odstranit (srov. kupř. usnesení sp. zn. III. ÚS 674/05 ze dne 25. 1. 2006). Jinak řečeno, svůj zásah shledává Ústavní soud důvodným toliko v situaci materiálního (obsahového) a na první pohled zřejmého odepření spravedlnosti (denegatio iustitiae).

8. Pokud jde konkrétně o usnesení, kterým se podle § 160 odst. 1 trestního řádu rozhoduje o zahájení trestního stíhání, Ústavní soud ve své judikatuře opakovaně konstatoval, že toto usnesení je úkonem se závažnými důsledky pro osobu obviněného

a k jeho vydání smí dojít jedině v zákonných mezích (čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, čl. 2 odst. 2 Listiny). Nicméně toto rozhodnutí má ve své podstatě toliko předběžný charakter a jeho smyslem ve vztahu k obviněnému je oznámení, že je stíhán pro určitý skutek, což je podmínkou dalších procesních úkonů v trestním řízení [usnesení sp. zn. II. ÚS 1465/13 ze dne 6. 6. 2013 či usnesení sp. zn. III. ÚS 693/06 ze dne 7. 12. 2006 (U 14/43 SbNU 655)]. Zdrženlivost v zásazích proti usnesení o zahájení trestního stíhání Ústavní soud prolomil jen za naprosto mimořádných okolností, pro něž je charakteristická existence zjevné libovůle v rozhodování. I tehdy však Ústavní soud setrval na stanovisku, že mu nepřísluší jakkoli přezkoumávat rozhodnutí o zahájení trestního stíhání po věcné stránce, neboť to náleží do pravomoci orgánů činných v trestním řízení. Důvodnost obvinění a zákonnost trestního stíhání je totiž předmětem celého trestního řízení, a proto je příslušnými orgány z úřední povinnosti zkoumána po celou dobu trestního řízení. Ústavní soud je v této souvislosti povolán zabývat se otázkou ochrany základních práv a svobod zásadně až po jeho ukončení, po vyčerpání všech procesních prostředků k ochraně práv podle trestního řádu.

10. Pokud jde o stížnostní námitku nedůvodnosti a neopodstatněnosti trestního stíhání, Ústavní soud konstatuje, že na počátku trestního stíhání není možné z logiky věci dosáhnout naprosté jistoty o spáchání trestného činu; k zahájení trestního stíhání tedy postačí vyšší stupeň pravděpodobnosti nasvědčující tomu, že obviněný spáchal skutek způsobem popsaným ve skutkové větě usnesení o zahájení trestního stíhání. Odtud se pak odvíjí také adekvátní úroveň obsahové preciznosti jednotlivých náležitostí rozhodnutí. Při rozhodování o zahájení trestního stíhání, s ohledem na důkazní situaci, není možno požadovat po orgánech činných v trestním řízení, aby v usnesení o zahájení trestního stíhání byl obsažen zcela vyčerpávající popis. Trestná činnost nemusí být v tomto stadiu spolehlivě prokázána a posléze ve skutkové větě popsána natolik spolehlivě, jako je tomu například u obžaloby (srov. např. usnesení sp. zn. III. ÚS 2652/14 ze dne 16. 6. 2015 či usnesení sp. zn. IV. ÚS 1986/15 ze dne 22. 9. 2015). Z hlediska ústavních garancí základních práv je podstatná především identifikace skutku tak, aby nemohl být zaměněn s jiným (§ 160 odst. 1 věta druhá trestního řádu), tedy aby byl obviněný co nejpřesněji seznámen s tím, co je mu kladeno za vinu. Ústavněprávní roviny přitom nedosahuje spor o

větší či menší míru úplnosti popisu skutku, resp. výstižnosti jeho určení, stejně jako opodstatněnosti závěru o důvodnosti trestního stíhání.“

27. Naostatok z uznesenia ústavného súdu č. k. II. ÚS 494/2014-16 z 22. augusta 2014 dokonca vyplýva, že:

„Navyše, využitie mimoriadneho kasačného oprávnenia generálneho prokurátora vo vzťahu k uzneseniu o vznesení obvinenia sa javí ústavnému súdu ako otázne. Ústavný súd rešpektuje právomoc generálneho prokurátora interpretovať § 363 a nasl. Trestného poriadku, zo znenia ktorého výslovne nevyplýva, proti ktorým rozhodnutiam ho možno použiť. Z poslednej vety § 363 ods. 1 však vyplýva, že je určený na nápravu nezákonnosti meritórnych rozhodnutí, ktorými sa rozhodovalo „vo veci“, a teda ide o rozhodnutia konečné, ktorých nápravu už nemožno zabezpečiť inými prostriedkami. Takýto výklad vyplýva aj z dôvodovej správy k § 363 Trestnému poriadku, v ktorej sa uvádza: „... *treba umožniť vo veciach, v ktorých súd ešte nekonal a vec bola v prípravnom konaní prokurátorom postúpená inému orgánu alebo ktorým bolo zastavené alebo podmiennečne zastavené trestné stíhanie, alebo ktoré v tomto rozsahu spočíva na chybnom procesnom konaní, aby nezákonnosť napravil generálny prokurátor.*“ Uznesenie o vznesení obvinenia je rozhodnutím, ktorým sa začína trestné konanie proti určitej osobe, nie je to rozhodnutie vo veci samej.

V tejto súvislosti možno tiež uviesť podobnú právnu úpravu v Českej republike, podľa ktorej v § 174a Trestného rádu (zákon č. 141/1961 Sb. v znení neskorších predpisov) môže najvyšší štátny zástupca zrušiť nezákonné uznesenie nižšieho štátneho zástupcu o zastavení trestného stíhania a o postúpení veci.

28. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľiek na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2016